

Milan Jelínek – bibliografie prací za léta 1998–2007

Soupis navazuje na starší Bibliografii prací za léta 1947–1997 uvedenou v knížce *Jazyk a kultura vyjadřování. Milanu Jelínkovi k pětasedmdesátinám*. Karlík, P. – Krčmová, M. (eds.). Brno : MU, 1998, s. 15–39. Je publikován jako neformální připomínka životního jubilea autora (nar. 22. června 1923).

Zkratky: k = knižní publikace, kk = kapitola v knize, b = biograficko–bibliografický medailon, vzpomínka, r = recenze, red = redakce, s = studie, článek, p = publicistický článek, sl = sloupek, jazykové zákampí.

Doplňky za rok 1997

- (s) O novodobém českém jazykovém purismu a jeho ztroskotání. *Sociolinguistica Slovaca 3: Slovenčina na konci 20. storočia, jej normy a perspektivy*. Ondrejovič, S. (ed). Bratislava : Veda, 1997, s. 153–163.
- (s) Concezioni dello stile degli strutturalisti Praghesi. In *Studia slavistica et humanistica in honorem Nullo Minissi*. Opacki, I. – Wilkoň, A. – Żurawska, J. (eds.). Katowice : Uniwersitet Śląski 1997, s. 41–49.
- (s) Co považují lidé za chyby. *Čeština doma a ve světě IV*, 1997, č. 4, s. 35–38.
- (s) Čeština v transformované společnosti. *Universitas* 1997, č. 4, s. 3–7.
- (r) Významná práce o pojmech „jazykový systém“, „norma“, „kodifikace“, „spisovnost“ aj. *Český jazyk a literatura* 48, 1997–98, s. 58–62.
- (b) Jazykověda na Pedagogické fakultě Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích. *NŘ* 80, 1997, s. 210–212.
- (p) První pětiletí Slezské univerzity. In *5 let Slezské univerzity 1991–1996*, s. 18–19.
- (p) Nikdo neví, jak se budou ubírat dějiny. *Mosty* 1997, č. 50, s. 5.
- (sl) Namyšlený. *LNN* 15/11 1997. – Kontraproduktivní. *LNN* 6/12 1997.

1998

- (s) K Masarykovu jazyku a stylu v díle Rusko a Evropa. In *Tomáš Garrique Masaryk a ruské revoluce*. Martonová, T. (red.). Hodonín : Masarykovo muzeum, 1998, s. 19–36.
- (s) Neoddalujeme uměle spisovnou češtinu a slovenštinu. In *Českoslovenství, středoevropanství, evropanství 1918 – 1998. Úvahy, svědectví a fakta*. Kučerová, S. aj. (red.) Brno : Konvoj, 1998, s. 422–429.
- (s) O některých puristických tendencích v kultuře spisovné slovenštiny. In *Brněnská slovastika a česko–slovenské vztahy*. Pospíšil, I. (ed.). Brno : FF MU, 1998, s. 29–40.
- (s) Šabatovo umění diskutovat. In *Když se řekne Šabata*. Šabata, J. (red.). Brno : Doplněk 1998, s. 112–119.
- (s) Boj o kompozita ve spisovné češtině. In *Přednášky a besedy z XXXI. běhu LŠSS*. Brno : MU, 1998, s. 21–31.
- (r) Zdařilý slovník stylistických pojmů (o knize Jany Hoffmannové *Stylistika a ...*). *SaS* 59, 1998, s. 291–5.
- (b) Příteli a učitelé Miloši Dokulilovi k pětasedmdesátinám. In: *Obsah – výraz – význam : výbor z lingvistického díla Miloše Dokulila*. Uličný, O. (ed.) Praha: FF UK, 1997, s. 72.
- (sl) Ližina a lyže. *LNN* 3/1 1998. – Ulehl, aby už nevstal. *LNN* 28/3 1998. – Mít pech. *LNN* 14/3 1998. – Ministr – mluvčí vlády. *LNN* 11/4 1998. – Speditér a spíže. *LNN* 25/4 1998. – Obnos. *LNN* 9/5 1998. – Vicekrál. *LNN* 16/5 1998.

1999

- (red) Argumentace a umění komunikovat. Brno: PedF MU, 1999 (distribuce 2000). S B. Švando-
vou.

- (kk) Předmluva. In *Argumentace a umění komunikovat*. Jelínek, M. – Švandová, B. (eds.). Brno: PedF MU, 1999, s. 5–6.
- (kk) Z dějin řečnictví. In *Argumentace a umění komunikovat*. Jelínek, M. – Švandová, B. (eds.). Brno: PedF MU, 1999, s. 55–74.
- (kk) Stylistické předpoklady úspěšnosti veřejného projevu. In *Argumentace a umění komunikovat*. Jelínek, M. – Švandová, B. (eds.). Brno: PedF MU, 1999, s. 197–219.
- (kk) Výběr tématu a jeho strukturování. In *Argumentace a umění komunikovat*. Jelínek, M. – Švandová, B. (eds.). Brno: PedF MU, 1999, s. 229–242.
- (kk) Syntaktická výstavba promluvy. In *Argumentace a umění komunikovat*. Jelínek, M. – Švandová, B. (eds.). Brno: PedF MU, 1999, s. 243–267.
- (s) Anregungen des Prager Linguistischen Zirkels zur Verwissenschaftlichung der Stilistik. *Travaux du Cercle Linguistique de Prague 3*. Amsterdam – Philadelphia : John Benjamins Publishing Company, 1999, s. 265–274.
- (s) Dilemme d'européisation de la langue tchèque littéraire ou de sa purification. In *The Crossroads of Europeau Culture 1998. Responsibilities and Hopes*. Fukač, J. – Chlup, Z. – Mizerová, A. – Schauerová, A. (eds.). Brno: VUT, 1999, s. 257–265.
- (s) Evropeismy v jazyce Masarykově. In: *Evropanství a Tomáš Garrigue Masaryk*. Martonová, T. (red.). Hodonín: Masarykovo muzeum, 1999, s. 67–79.
- (s) Josef Zubatý jako kritik českého jazykového purismu. In *Festschrift für Klaus Trost zum 65. Geburtstag*. Hansack, E. – Koschmal, W. – Nübler N. – Večerka, R. (eds.). München : Verlag Otto Sagner, 1999, s. 101–108.
- (s) Poreklo i funkcija nove vrste predloga u srpskom jeziku. In *Naučni Sastanak Slavista u Vukove Dane*. Beograd : MSC, 1998, s. 183 – 189.
- (s) Česká přirovnání a jejich evropské souvislosti. In *Přednášky a besedy z XXXII. běhu LŠSS*. Brno: FF MU, 1999, s. 24–39.
- (s) Stav kodifikace spisovné češtiny koncem druhého tisíciletí a vývojové tendence našeho jazyka. *Dokořán III*, č. 11, 1999, s. 22–36.
- (s) Styl encyklopedických statí. In *Čeština – univerzália a specifika I*. Karlík, P. – Hladká, Z. (eds.). Brno : FF MU 1999, s. 117–125.
- (s) Tažení českých puristů proti novým výrazům s předložkovou funkcí. *Sborník prací Filozofické fakulty Ostravské univerzity 179*, 1999. *Jazykověda – Lingvistika č. 3*. Ostrava : Ostravská univerzita, 1999, s. 101–110.
- (s) Ustálená přirovnání v češtině a ruštině. In *Příspěvky k aktuálním otázkám jazykovědné rusistiky*. Gazda, J. (ed.). Brno: Ústav slavistiky FF MU, 1999, s. 73–82.
- (s) Volba mezi explicitností a implicitností ve verbální komunikaci. In *Ininakost, cizost v jazyce a v literatuře*. Čechová, M. – Moldanová, D. (eds.). Ústí n. Labem : UJEP 1999, s. 11–17.

2000

- (s) Der Purismus in der Entwicklung der tschechischen Schriftsprache im 19. und 20. Jahrhundert. In *Deutsch–tschechische Sprachbeziehungen (Germanismen. Personennamen. Ortsnamen)*. Trost, K. (ed.). Regensburg : S. Roderer Verlag, 2000, s. 9–63.
- (s) Kam směřuje česká jazyková kultura: k evropeizaci, či k purismu? In *Přednášky a besedy z XX-XIII. běhu LŠSS*. Brno : FF MU, 2000, s. 65–76.
- (s) Jazykověda v Masarykových textech. In *Tomáš Garrigue Masaryk a věda*. Bez editora. Hodonín: Masarykovo muzeum 2000, s. 80–88.
- (s) Kultura spisovné češtiny po druhé světové válce. In *Bilance a výhledy ve střední Evropě na prahu 21. století. Úvahy, svědectví a fakta k 10. výročí československého listopadu 1989–1999 a k 150. výročí narození T.G.Masaryka*. Kučerová, S. (red.) Brno : Konvoj, 2000, s. 316–321.
- (s) Novináři přejí sprežkovým přídavným jménům typu *odsouzenihodný*. *Čeština doma a ve světě VIII*, 2000, s. 78–82.
- (s) Novodobý český jazykový purismus a jeho překonání. *Kritický sborník XIX*, 1999/2000, s. 43–64.

- (s) O Hattalově Brusu jazyka českého. In Člověk a jeho jazyk. Jazyk jako fenomén kultury. Na počest prof. Jana Horeckého. Buzássyová, K. (ed.). Bratislava : Veda, 2000, s. 141–151.
- (s) O stylu Otty Urbana v knize Česká společnost 1848–1918. AUC – Philosophica et historica 2, 1997 – Studia historica XLVI. Badatelské problémy 19. století. Sborník k nedožitým šedesátinám profesora Otty Urbana. Praha : Karolinum, 2000, s. 13–37.
- (s) Syntaktická kondenzace jako charakteristický rys odborného stylu (na materiálu českých odborných textů). Stylistyka IX, 2000, s. 93–102.
- (sl) Ve spisovné češtině: bez tří a čtyř ano, rozhodně ne „bez dvouh“. Den 18/10 2000..

2001

- (s) Co je to jazyková chyba? In Profesor Hauser jubilující. Sborník příspěvků ze semináře konaného 10. 4. 2001 při příležitosti 80. narozenin prof. PhDr. Přemysla Hausera, CSc. Brno : PedF MU, 2001, s. 75–85.
- (s) Funkce a typy syntaktických kondenzátorů v odborných textech. In Termina 2000. Žemlička, M. (ed.). Praha : Galén, 2001, s. 48–53.
- (s) O potřebě verbonominálních spojení v intelektualizovaných textech vůbec a odborných zvlášť. In Termina 2000. Žemlička, M. (ed.). Praha : Galén, 2001, s. 204–211.
- (s) Masarykův vztah k cizím národům a jejich jazykům. In T. G. Masaryk na přelomu tisíciletí. Sborník příspěvků z VIII. ročníku semináře Masarykova muzea v Hodoníně 15. listopadu 2000. Hodonín : Masarykovo muzeum, 2001, s. 86–96.
- (s) Styl dramatických textů Václava Havla. In Přednášky a besedy z XXXIV. běhu LŠSS. Brno : FF MU, 2001, s. 74–89.
- (s) Václav Ertl jako kritik jazykového purismu. Sborník prací Filozoficko–přírodovědecké fakulty Slezské univerzity v Opavě, řada jazykovědná D1. Opava 2001, s. 86–94.
- (b) Slavistická a bohemistická činnost doc. PhDr. Vladimíra Šaura, CSc. Sborník prací Filozoficko–přírodovědecké fakulty Slezské univerzity v Opavě, řada jazykovědná D1. Opava 2001, s. 7–9.

2002

- (kk) Aktualizace; Amplifikace; Antiteze; Apostrofa; Čistota jazyka; Disimilace textová; Epiteton; Faktor stylotvorný; Hříčka slovní; Katachreze; Kondenzace; Konkurence výrazová; Metonymie; Perifráze; Personifikace; Poetismus; Příznak stylový; Purismus; Styl; Styl dramatický; Styl esejistický; Styl funkční; Styl objektivní; Styl odborný; Styl oficiální a soukromý; Styl poetický; Styl prozaický; Styl publicistický; Styl subjektivní; Styl umělecký; Stylistika; Synekdocha; Vulgarismus; Zkratka. Hesla in Encyklopedický slovník češtiny. Karlík, P. – Nekula, M. – Pleskalová, J. (eds.). Praha: NLN, 2002.
- (s) Čeština dnes a v budoucnu. The Czech Language, Present and Future (paralelně angl.). In Myšlenky na zlomu tisíciletí. Mizerová A. – Sedlák, J. – Dub, P. (eds.). Brno : VUTIUM, 2002, s. 205–219.
- (s) Implicitnost a explicitnost komunikace a stylu. Stil 1. Banjaluka – Beograd, 2002, s. 45–53.
- (s) K vymezení a uplatňování obrozenecké periody. Bohemica litteraria V. Dušanu Jeřábkovi k osmdesátinám. Brno : FF MU, 2002, s. 39–49.
- (s) Le style des dialogues dans les proses dramatiques de Václav Havel. In Václav Havel as a Dramatist. Fukač, J. – Pospišilová Z. – Mizerová, A. (eds.). Brno : VUTIUM, 2001 (vyšlo 2002), s. 92–98.
- (s) Pády prosté ustupují pádům předložkovým. In Čeština – univerzália a specifika IV. Hladká, Z. – Karlík, P. (eds.). Brno : MU, 2002, s. 77–84.
- (s) Puristické tažení proti kompozitům. In Přednášky a besedy z XXXV. běhu LŠSS. Brno : FF MU 2002, s. 77–89.
- (s) Puristické zásahy Františka Baroše do textu Babičky Boženy Němcové. Literární archiv – Sborník Památníku národního písemnictví 34, 2002, s. 97–134.
- (s) Verbonominální spojení v českých obrozeneckých textech. Sborník prací Filozoficko–přírodovědecké fakulty Slezské univerzity v Opavě, řada jazykovědná D2, 2002, s. 72–89.

- (s) Hallerova teorie jazykové správnosti. *Usta ad Albim Bohemica* roč. I., 2002, č. 3, s. 21–28.
- (s) O „plevelných“ slovech. *Universitas* 2002, č. 2, s. 16–19.
- (s) Potíže se jmennými tvary adjektiv v doplňku a přísudku. *Universitas* 2002, č. 4, s. 70–73.

2003

- (s) Über den Purismus in der tschechischen Sprachkultur im 19. und im ersten Drittel des 20. Jahrhunderts. In *250 Jahre Fremdsprachenausbildung im Österreichischen Militär am Beispiel des Tschechischen*. Ernst, J. (ed.). Wien : Landesverteidigungsakad, 2003, s. 112–122.
- (s) O verbonominálních spojeních ve spisovné češtině. In *Přednášky a besedy z XXXVI. běhu LŠSS*. Brno : FF MU, 2003, s. 37–51.
- (s) Odborná terminologie a jazyková kultura. *Národní knihovna* 14, 2003, č. 4, s. 212–218.
- (s) Transpoziční verbální adjektiva aktivní. *Sborník prací FF MU, A 51*, 2003, s. 114–123.
- (s) O přičestí trpném. *Universitas* 2003, č. 1, s. 72–73.
- (s) Věty vztažné a jejich kondenzáty. *Universitas* 2003, č. 2, s. 52–55.
- (s) Přídavné jméno usnadňuje tvorbu dvojslovných a viceslovných termínů. *Universitas* 2003, č. 3, s. 66–70.
- (s) O tvarech infinitivu v dnešní češtině. *Universitas* 2003, č. 4, s. 64–66.
- (b) Klasické gymnázium ano, či ne? Jubilejní ročenka. Brno: Klasické gymnázium 1993–2003, 2003, s. 90–91.
- (b) K osmdesátým narozeninám prof. RNDr. Martina Černohorského. Vědec, pedagog a organizátor. *Noviny Slezské univerzity* roč. 8, 2003, č. 5, s. 22–23.

2004

- (k) Kronika 85 let Tělocvičné jednoty Sokol Brno IV. Černovice 1919–2004. Spolu s O. Rejnišem a J. Malým.
- (s) Vztah historika češtiny Jana Gebauera k českému purismu. In *Přednášky a besedy z XXXVII. běhu LŠSS*. Brno : FF MU 2004, s. 61–72.
- (s) Vývoj kultury novodobé spisovné češtiny. In Milan Jelínek, doctor honoris causa SU v Opavě. Opava : SU, 2004, s. 7–16.
- (s) Styl literárněvědných textů Arna Nováka. *Bohemica litteraria* V. 5–6, 2002–2003, s. 155–165.
- (s) Jak je to s kurzem? *Universitas* 2004, č. 1, s. 68–70.
- (s) O nových předložkách vyjadřujících zahrnutí do nějakého celku nebo vynětí z něho. *Universitas* 2004, č. 2, s. 69–72.
- (s) Osvědčily se úpravy českého spisovného jazyka od r. 1957? *Universitas* 2004, č. 3, s. 67–71.
- (sl) Jazykové zákampí (o slově pendrek). LN 16/11 2004.

2005

- (s) Brněnský samizdat. In *Česká a polská samizdatová literatura. Czeska i polska literatura drugiego obiegu.*, Opava : FPF SU, 2004, s. 39–49.
- (s) Konkurenční prostředky při vyjadřování času v češtině. In *Čas v jazyce a v literatuře*. Čechová, M. – Moldanová, D. – Millerová, Z. (eds.). Ústí n. Labem : PedF UJEP, 2005, s. 19–22.
- (s) O českém jazykovém purismu v 19. a v první třetině 20. století. In *Přednášky a besedy z XXXVIII. běhu LŠSS*. Brno : FF MU 2005, s. 43–52.
- (s) Spisovná čeština po únoru 1948. In *Literatura určená k likvidaci*. Nováková, L. (ed.). Brno: Obec spisovatelů, 2004, s. 75–89.
- (s) Výrazy předložkové povahy vyjadřující podnět nebo zřetel k čemu. In *Oratio et ratio*. Sborník k životnímu jubileu Jiřího Krause. Čmejrková, S. – Svobodová, I. (eds.). Praha : UJČ AV ČR, 2005, s. 183–190.
- (s) Puristické zásahy do systému českých modálních sloves. Sborník Pedagogické fakulty Západočeské univerzity v Plzni: Profesor Lumír Klimeš jubilující. Plzeň – ZU, 2005, s. 31–38.
- (s) Kultura spisovné češtiny po druhé světové válce. In *Setkání bohemistů Cikháj* 2004. Brno : FF MU, s. 8–12.

- (s) Má Naše řeč kodifikační pravomoc? NŘ 88, 2005, s. 202–206. Spolu s redakční radou časopisu.
- (s) Ediční poznámka in Albert Einstein, *Teorie relativity*. Brno : Vutium, 2005.
- (s) Kontraproduktivní kontroverze a k tomu kontraadmirál. *Universitas* 2005, č. 2, s. 55–57.
- (s) Nevyhýbejme se předložce skrz. *Universitas* 2005, č. 1, s. 58–60.
- (s) Oslovit a vnímat. *Universitas* 2005, č. 3, s. 66–67.
- (s) Je sloveso *zmínit co* „nestvůra“? *Universitas* 2005, č. 4, s. 44–46.

2006

- (s) Brněnský samizdat. In *Literatura určená k likvidaci II*. Nováková, L. (ed.). Brno : Obec spisovatelů, 2006, s. 107–121.
- (s) Ertlova teorie jazykové správnosti a jeho vztah k purismu. In *Teorie a empirie*. Bichla pro Krčmovó. Hoskovec, T. – Šefčík, O. – Sova, R. (eds.). Brno : FF MU, 2006, s. 9–16.
- (s) O evropeizačních tendencích ve vývoji spisovné češtiny. In *Přednášky a besedy z XXXIX. běhu LŠSS*. Brno : FF MU 2006, s. 36–50.
- (s) Principy rozboru individuálního stylu. In *Komunikace – styl – text*. Jaklová, A. (ed.). České Budějovice : Jihočeská univerzita, 2006, s. 35–40.
- (s) O kodifikaci spisovné češtiny. NŘ 89, 2006, s. 30–32.
- (s) Etické písmo Kotrleho obetkané lyrikou. *Literární noviny* 45, 6/11 2006.
- (s) Latina versus angličtina v cizích slovech. *Universitas* 2006, č. 1, s. 22–24.
- (s) Musíme lišit tvary zájmena 3. osoby singuláru podle rodu? *Universitas* 2006, č. 2, s. 36–38.
- (s) Přišli všichni bez třech (čtyřech). *Universitas* 2006, č. 3, s. 26–28.
- (s) Odpovídám příběhům prof. Dítěte. *Universitas* 2006, č. 4, s. 21–23.
- (p) Vývoj češtiny se mi zdá příznivý. *Sondy* 16, č. 26, s. 5

2007

- (kk) Purismus. In *Kapitoly z dějin české jazykovědné bohemistiky*. Pleskalová, J. – Karlík, P. – Krčmová, M. (eds.). Praha : Academia, 2007, s. 540 – 572.
- (s) Au commencement était l'Association Jan Hus. In *Romanicca Olomucensia XVII*. Université d'été. Langue (s)et langages. Univ. Palackého v Olomouci, 2006, s. 17–18.
- (s) O češskom jazykovom purizme novogo vremeni. In *Globalizacija – etnizacija*. Etnokulturnyje i etnojazykovye processy. Neščimenko, G. P. (ed.). Moskva : Nauka 2006, kniha 2, s. 30–36.
- (s) Verbonominální synonyma k slovesům. In *Přednášky a besedy ze XL. běhu LŠSS*. Brno : FF MU, 2007, s. 40–49.
- (s) Hranice. *Universitas* 2007, č. 1, s. 31–33.
- (s) Spojka *jestli* není nespisovná. *Universitas* 2007, č. 2, s. 30–31.
- (p) Nový impulz pro pěstování česko–slovanské vzájemnosti. *Hlas*. Zpravodaj ČSV 2007, č. 1.

Marie Krčmová